

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Campus Howest (Brugge, West-Vlaanderen)

Projectcode bureauonderzoek: 2021K64

Projectcode landschappelijk bodemonderzoek: 2022A430

November 2021 – Juni 2023

Voorafgaand: Archeologienota met ID 20717

NOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK (FASE 1)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert nv
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	7
1.3	Gemotiveerd advies.....	9
1.4	Conclusie	9
2	Bibliografie.....	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied met aanduiding van de kadasternummers weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	7
---	---

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	6
--	---

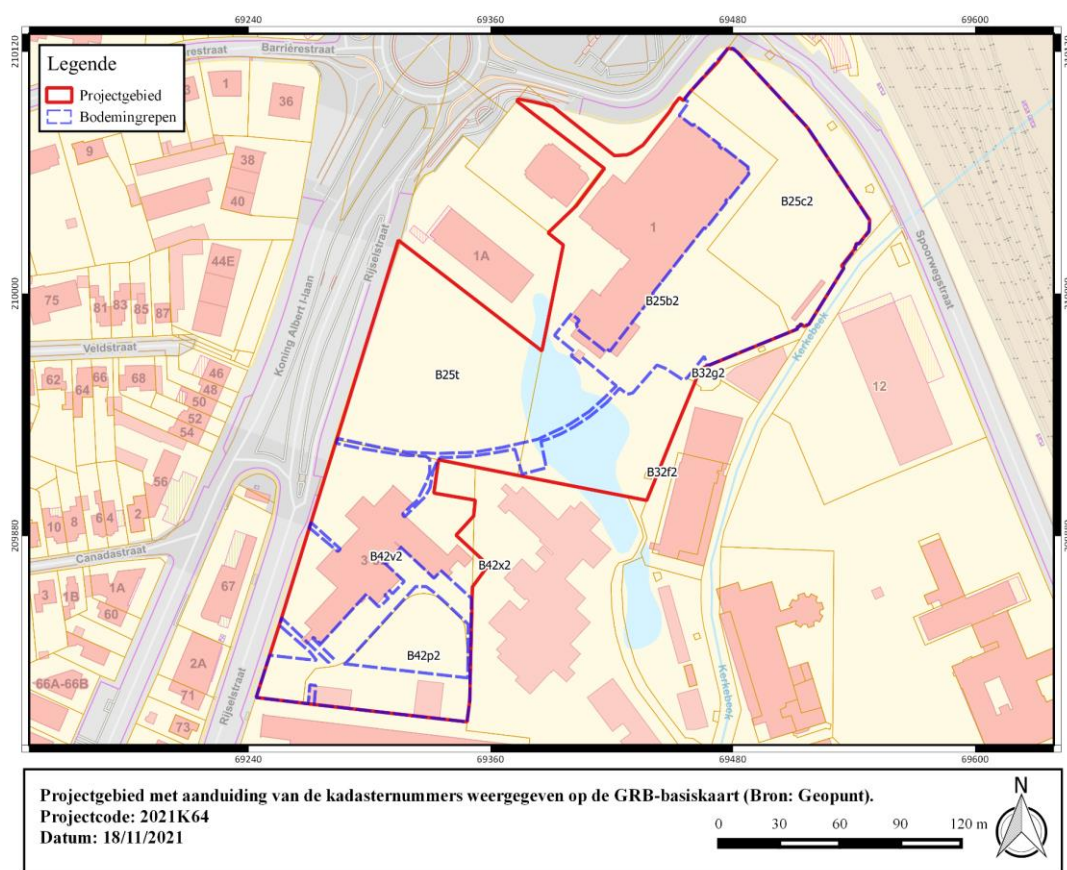

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
b) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Ruben Willaert NV Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
c) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Brugge
	Deelgemeente	Sint-Michiels
	Postcode	8200
	Adres	Rijselstraat 1, 8200 Brugge
	Toponiem	Campus Howest
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 69139$ $Y_{\min} = 209776$ $X_{\max} = 69647$ $Y_{\max} = 210129$
d) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Brugge, Afdeling 25 Sint-Michiels, Sectie B, nrs.: 25c2, 25b2, 25t, 32g2, 32f2, 42v2, 42x2, 42p2 Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied met aanduiding van de kadastrumnummers weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

In het verleden werden reeds een bekrachtigde archeologienota (ID 20717) en nota voor een landschappelijk bodemonderzoek (ID21863) opgesteld voor het plangebied. De huidige nota kadert binnen een herevaluatie van de geplande werken voor het zuidelijke terreindeel.

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwbouwproject op de terreinen van campus Howest aan de Rijselstraat te Sint-Michiels, deelgemeente van Brugge. Het volledige projectgebied is ca. 3,94 ha groot. De geplande werken bestaan uit de realisatie van twee nieuwbouwvolumes met bijhorende infrastructuur in het noorden van het terrein, de realisatie van enkele nieuwe paden en de aanleg van nieuwe verharding en omgevingsaanleg in het zuiden van het onderzoeksgebied. Ter hoogte van de geplande nieuwbouw bevindt zich op heden reeds verharding, ter hoogte van de overige ingrepen is het terrein in gebruik als groenzone. De gecombineerde oppervlakte van de geplande ingrepen bedraagt ca. 1,44 ha.

Sint-Michiels bevindt zich ten zuiden van de Brugse stadskern. Het terrein bevindt zich op de overgang van de dekzandheuvel in het westen en de vallei van de Reie in het oosten. Langs de zuidzijde van het onderzoeksgebied loopt het Zuidervaartje. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied een profielopbouw weer van eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen die rusten op fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan. De bodemkaart geeft in het zuiden van het onderzoeksgebied een zeer droge zandbodem weer met bewaarde Podzol. In het noorden van het onderzoeksgebied wordt een hydromorf zandleem en klei-complex weergegeven waarin veen bewaard kan zijn. Mogelijk valt dit te koppelen aan het Zuidervaartje. De locatie, op de rand van zeer droog terrein en moerassig gebied, moet zeer

gunstig geweest zijn voor rondtrekkende groepen jager-verzamelaars, aangezien er optimaal geprofitteerd kan worden van overlappende biotopen. Teneinde de bodemopbouw en bewaringskansen te evalueren werd reeds een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Hierbij werd in het noorden van het terrein inderdaad een zeer nat profiel vastgesteld. Het merendeel van de boringen tonen in meer of mindere mate een verstoord bodemarchief. Deze antropogene invloed is merkbaar grote in het noorden van het plangebied. Daar waar het bodemarchief weinig geroerd is, is sprake van een A-C profiel waarbij geen resten van bodemontwikkeling zijn bewaard. In eerste instantie werd het noordelijke deel van het plangebied dan ook vrijgegeven voor verder onderzoek. In het zuiden werd alsnog een proefsleuvenonderzoek aanbevolen. Na verfijning van de geplande ingrepen kan, wanneer de aanlegdiepte getoetst worden aan de waarnemingen, gesteld worden dat ook deze werkzaamheden in het zuiden van het onderzoeksgebied niet interfereren met het archeologisch leesbare niveau waar dit is bewaard.

Op het cartografisch materiaal is te zien dat zich ter hoogte van het onderzoeksgebied een hoeve bevond met walgracht. De eigenlijke hoevegebouwen bevinden zich ten zuiden van het terrein. Een deel van het neerhof en de omwalling situeren zich binnen de grenzen van het onderzoeksgebied. Op 19^e-eeuwse bronnen is een gelijkaardige situatie op te merken. Opvallend is een ronde perceelsvorm tegen de noordwestelijke hoek van het onderzoeksgebied. Op de Vandermaelenkaart is te zien dat een deel van het terrein bestaat uit grasland en moerasgebied langs het Zuidervaartje. Binnen de orthofotosequentie is een beperkte evolutie te zien. Vanaf het luchtbeeld van de jaren '80 is de huidige situatie reeds voor het grootste deel te herkennen. In de daaropvolgende decennia wordt de aanwezige verharding uitgebreid.

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn meerdere archeologische vindplaatsen gekend. Bij verschillende terreinonderzoeken en dankzij luchtfotografische prospectie werden in de regio reeds meerdere, soms grote, grafmonumenten uit de bronstijd in kaart gebracht. Vermoedelijk maken deze deel uit van een veel grotere funeraire ruimte op de flank van de Reievallei. Naast deze sporen van begraving zijn bij onderzoek in de ruime omgeving ook sporen van landelijke bewoning uit de ijzertijd, Romeinse periode en middeleeuwen onderzocht. Aan de Zandstraat werden resten van een grote multiperiodesite onderzocht. Hierbij werd eveneens een deel van een grafveld uit de Romeinse periode aangesneden. Naast deze sporen van bewoning zijn bij verschillende onderzoeken ook indicaties aangetroffen voor de aanwezigheid van mensen tijdens het mesolithicum. De gekende waarden wijzen op een zo goed als doorlopende menselijke aanwezigheid in de buurt van het onderzoeksgebied sinds de steentijden.

Concreet is op basis van de beschikbare gegevens de verwachting eerder beperkt te noemen. De waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek wijzen op een sterk gefragmenteerd bodemarchief. Deze verstoring is het meest uitgesproken in het noordelijke deel van het terrein. Vanwege de beperkte diepte van de geplande werken in verhouding met de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek en de diepte van het archeologisch leesbare niveau wordt een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol beschouwd.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de bouwwerken op de campus Howest aan de Rijselstraat te Sint-Michiels worden geen bijkomende onderzoeksdaten aanbevolen. In de vorige nota werd reeds opgemerkt dat het bodemarchief in het noordelijke en centrale deel van het plangebied dermate verstoord is dat verder onderzoek er niet langer zinvol kan zijn. Hoewel in het zuiden de mate van verstoring minder uitgesproken is kan, naar aanleiding van een verfijning van de geplande ingrepen, gesteld worden dat de werkzaamheden in het zuiden van het terrein niet interfereren met het bodemarchief waar dit is nog is bewaard. De geplande werken reiken tot een maximale diepte van ca. 50 cm onder het maaiveld. Tijdens landschappelijk bodemonderzoek is vastgesteld dat het bodemarchief pas leesbaar is op een diepte van ca. 70 cm onder het maaiveld en ook in het zuiden een zekere mate van verstoring aanwezig is. Indien nog sporen zijn bewaard in het zuiden van het plangebied, kunnen deze in-situ bewaard blijven. Aangezien eventueel aanwezig erfgoed in principe niet wordt bedreigd, wordt een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol ingeschat.

1.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwbouwproject aan de Rijselstraat te Sint-Michiels, Brugge. Naar aanleiding van een verfijning van de geplande werken werd deze nota opgemaakt. Indien de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek worden afgetoetst aan de aanlegdiepte van de geplande ingrepen kan geconcludeerd worden dat het bodemarchief niet wordt bedreigd.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.